

Марина Грицюк
м. Чернівці

Науковий керівник: к.ф.н., доц. Сурадейкіна Т.В.

ЛІНГВАЛЬНІ ОСОБЛИВОСТІ ПРОМОВ ІЛОНА МАСКА: ГРАМАТИЧНИЙ ТА ЛЕКСИЧНИЙ АСПЕКТИ

Анотація. Статтю присвячено дослідженню лінгвальних особливостей промов Ілона Маска. Хоча науковці дослідили, що ораторські здібності відомого інженера невеликі, його промови вважаються досить успішними. Граматичний і лексичний аспекти показують, що підприємець використовує звичні та прості для розуміння конструкції й слова для того, щоб кожен мав можливість зрозуміти його ідеї та розробки.

Ключові слова: Ілон Маск, промова, граматики, лексика, ораторські характеристики.

Summary. The article aims at revealing the lingual features of Elon Musk's speeches. The speech is the subject of study for various branches of linguistics. Most dictionaries define this notion as "the communication or expression of thoughts and ideas in spoken words". Although this definition is highly simplified, it reflects the fact that speech is a great tool that is able to convey outstanding ideas. Therefore, it is used by a great deal of public figures. Elon Musk is among them. This person is one of the most famous and respected inventors of the XXI century. As the founder of Tesla, SpaceX, The Boring Company, Neuralink, he created a bunch of revolutionary devices and continues to surprise humanity with further developments. His success is undeniable. And speeches play a great role in promoting his advances to mankind. Nonetheless, researchers have found that the oratory skills of this well-known engineer are nowhere near being ideal. The entrepreneur makes basic trivial mistakes thus a large number of people criticizes him. Despite this fact, his speeches are considered quite successful. This is due to the ability to simplify and easily explain difficult concepts and terms, which are also transmitted through lingual features. These characteristics are generally neglected in terms of Elon Musk's speeches. In order to

reveal the peculiarities of his speeches, the grammatical and lexical analysis have been conducted. Their results confirm the statement that the entrepreneur resorts to common and usual structures and words that most people use on a daily basis.

Key words: *Elon Musk, speech, grammar, vocabulary, oratory characteristics.*

Сучасний світ змушує людей бути все більш і більш обізнаними в різних сферах діяльності. Це відбувається через розповсюдження дезінформування. Саме тому промови та публічні виступи стають одними із найважливіших та найкорисніших інструментів викриття та знищення неправдивої інформації. Виступ – це потужний інструмент, який впливає на думки й світогляд людей. Його головне призначення – донести до аудиторії певну інформацію або ідею, що й дозволяє доповідачам висвітлювати проблеми та пропонувати рішення [3, с. 291].

Однією з головних проблем сучасності – це знайти громадського діяча або жособу, якій можна довіряти. Ілон Маск, з його новаторськими та революційними ідеями, безсумнівно, є ідеальним кандидатом. Геніальний інженер – один із найвпливовіших винахідників 21 століття. Його найвідоміші проекти – це Tesla, SpaceX, Neuralink та The Boring Company, які зосереджені на розширенні встановлених меж та виходу за рамки звичної реальності [5].

Саме тому суспільне життя, зокрема публічні виступи Ілона Маска, є предметом нашого дослідження. Ключовим моментом його промов є глибоке розуміння проблем, з якими щодня стикаються звичайні люди. Інженер ділиться своїми ідеями та розробками, використовуючи точні терміни та поняття, намагаючись подати інформацію настільки просто, що пересічна людина, без будь-яких поглиблених знань у цій галузі, може легко все зрозуміти. Публічні виступи слугують механізмом, який дозволяє Ілону чітко та лаконічно викласти свої плани та наміри.

Тим не менш, ораторський стиль винахідника зовсім не ідеальний. Аналітик Дж. Барісо описує багато основних помилок допущених доповідачем:

- зайве повторення слів або фраз (“*Um, this is... this is stuff that... that really would be magic or would be considered magic in times past.*”)

- недоречні паузи (“*But now we think we’ve got a way to do it, which is to have to have a smaller vehicle -- still pretty big -- but one that can serve...*”)

- численні випадки обривання фраз (“*And, um, the-- I always had an existential crisis, because I was trying to figure out what does it all mean?*”)

- надмірне запинання (“*Um, it’s very funny concept, really. Um and we, um, take the readings from the neurons and we try to predict the position ... position of the joints.*”) [1].

Незважаючи на це, сотні тисяч людей по всьому світу захоплені та зачаровані промовами цієї видатної людини.

Секрет Ілона Маска розкрила у своїй статті К. Голдбергер. Публіцистка зазначила, “що здатність подавати складні поняття за допомогою звичних і простих слів є абсолютно винятковою” [2]. Інформативність та точність – ще одні елементи, на які слід звернути увагу.

Ці загальні характеристики були відзначені низкою дослідників та авторів. Наприклад, Е. Венс детально описала життя та будні підприємця у книзі “*Elon Musk: Tesla, SpaceX, and the Quest for a Fantastic Future*” 2015 року [6], С. Бін Саттар розкрив здібності Ілона у статті “*Leadership qualities, skills and styles of Elon Musk*” 2018 року [4]. Тоді як граматики, лексика, морфологія та синтаксис, застосовані у промовах, не є дослідженими. Цими лінгвальними особливостями нехтують. Тому, аналіз мовних особливостей, які використовує один з найбільших творців нашого часу, є метою нашого дослідження.

Цепитання належить до сфери дослідження прикладної лінгвістики. Ця галузь мовознавства спрямована на практичне розв’язання завдань, пов’язаних із вивченням мови. Ось чому різноманітні мовні засоби є предметом вивчення багатьох науковців, які працюють у цій сфері. Наприклад, граматичні особливості розкриває Е. Вікулова (2014), лексичні – І. Арнольд (2010), морфологічні – Л. Козлова (2010), синтаксичні – І. Харитонов (2007) тощо.

Граматичні мовні особливості включають використання часів, пасивних конструкцій, модальних дієслів, умовних речень.

Лексичними ознаками є використання синонімів та антонімів, термінів, книжкових слів та просторіч, архаїзмів та неологізмів тощо.

Морфологічні ознаки полягають у використанні іменників, дієслів, прикметників, прислівників тощо.

Синтаксичні мовні засоби – це прості, складні та складені речення, комунікативні типи речень, однорідні члени речення тощо.

Ми проаналізували два аспекта – граматичний і лексичний.

Перш ніж перейти до результатів, розглянемо загальні характеристики промов. Було опрацьовано 12 публічних виступів Ілона Маска, що складають 141 сторінку.

Назви промов чіткі, стислі й в більшості випадків короткі, наприклад, “*USC Commencement Speech*”, “*Elon Musk’s Neuralink Presentation*” тощо. Вони відображають сферу діяльності, захоплення й зацікавленість відомого підприємця.

Перша граматична особливість – це використання часів в промовах Ілона Маска. У сучасній англійській мові існує 16 активних часів. У промовах Ілона Маска було зафіксовано використання 12 часів. The Past Perfect Continuous, The Future Perfect, The Future Perfect Continuous та The Future Perfect Continuous in the Past не виявлено.

Було з’ясовано, що найчастіше використовується **The Present Simple** – 72,2% (“*It shows up every day and produces ridiculous amounts of power*”). Друге місце займає **The Past Simple**, яке становить 10,44% (“*...we just rented a sm- small office and we slept on the couch, uh, and we showered in the YMCA*”). На третьому місці – **The Future Simple**, який складає майже 6% (“*So we’ll certainly have that capability on both coasts*”). Найменш вживані часи – **The Future Continuous in the Past** (“*Really, most of your time would be getting to the ship*”) та **The Future Perfect in the Past** (“*...the fourth launch worked, or that would have been it for ...for SpaceX.*”). Вони мають менше ніж 0,5% використання.

Друга особливість – пасивні конструкції. Існує 10 основних пасивних станів, і 6 з них було знайдено: The Past Continuous Passive, The Past Perfect Passive, The Future Perfect Passive, The Future Perfect in the Past Passive у промовах відсутні.

Конструкції, які використовуються найбільше, представлені у формі **The Present Simple Passive** (“*...then the engines are mounted directly to the thrust cone on the base*”) – майже 60%. Друге місце займають модальні дієслова в пасиві (“*These can all be solved with an*

implantable neural link.”) – 13,3%. Усі інші види пасиву складають менше 10% кожен. Найменшу кількість застосувань має **“Be going to passive”** (“...you’re very confident that we’re going to be visited by super intelligent aliens.”) та **The Future in the Past Passive** (“This is stuff that... that really would be magic or would be considered magic in times past.”)

Ці результати підтверджують думку про те, що підприємець надає перевагу простим часам та конструкціям, які є зрозумілими для всіх слухачів.

Третя особливість – модальні дієслова. Дієслова *can, could, may, might, must, should, be able to, don’t need to* були виявлені в різноманітних формах. Найчастіше зустрічаються слова **“can”** (“*It can’t get back, but we can get to orbit.*”) – 48%, **“could”** (“*So you could actually travel out to the Kuiper Belt, the Oort Cloud*”) – майже 14%, а **“be able to”** (“*So it’s important that the rocket stages be able to come back, to be able to return to the launch site...*”) – майже 9%. Переважає стверджувальна форма цих дієслів, що зображає здатність чи можливість певних речей відбутися. Таким чином, можна зробити висновок, що Ілон Маск доволі впевнений, що його винаходи та ідеї будуть працювати успішні. Він впевнено говорить про майбутнє.

Четверта – умовні речення, які виражають уявні ситуації та їх можливі результати. Вони поділяються на 4 основні типи: умовні 0-го, 1-го, 2-го й 3-го типу. Найчастіше використовуються речення 1-го типу $\approx 54\%$ (“*So if you design the machine instead to do continuous tunneling and reinforcing, that will give you a factor of two improvement*”), що описують реальні умови та їх наслідки. Речення 3-го типу, які виражають нереальні події в минулому, найменш уживані $\approx 0,5\%$ (“*...if we hadn’t responded to what people said, then we probably would not have been successful*”).

Грамматичний аналіз відображає той факт, що Ілон Маск – інженер та мовець, який орієнтований на майбутнє. Новатор не акцентує увагу на минулих помилках або невдачах. Він подає свої ідеї та нововведення використовуючи конструкції доступні для кожної людини.

Перша особливість лексичного аспекту – це використання синонімів й антонімів. 40 антонімічних пар було проаналізовано, з них виявилось найбільше прикладів власне антонімів (*antonyms*)

proper) – 18. Наприклад, **small** (“*So they look almost identical, this also helps lower the development costs, which absolutely will not be small*”) – **big** (“*You get on the order of ten to twelve percent density increase, which makes quite a big difference for the propellant load*”). Інші види антонімів: контрадикторні (contradictory), конверсивні (conversives) та векторіальні (vectorial) вжито приблизно однакову кількість разів – 9, 7 та 6 відповідно.

З 40 синонімічних рядів найчастіше зустрічаються ідеографічні – 29 випадків: **good** (“*So, this is a good solution for homes and perhaps for some small commercial applications, but what about something that scales to much much larger levels?*”) – **great** (“*Very importantly, this is going to be a great solution for people in remote parts of the world...*”) Повні або абсолютні синоніми відсутні.

В основному Ілон Маск застосовує ці мовні явища, щоб урізноманітнити свою мову та уникнути надмірних повторень.

Друга особливість – термінологія. У скриптах промов виявлено 378 термінів, які належать до різних галузей вивчення яких і займається відомий інноватор, а саме: фізики (**fusion reactor** – “*We have this handy fusion reactor in the sky, called the Sun*”), хімії (**oxidizer** – “*It’s a full-flow, stage-combustion engine, which maximizes the theoretical momentum that you can get out of a given source of fuel and oxidizer*”), біології (**limbic system** – “*I say touchery because you can think of the limbic system, kind of the animal brain or the primal brain and then the cortex, kind of the thinking...*”) тощо. Даний прошарок лексики складає зовсім незначну частину від загальної кількості – менше 1%.

За допомогою цих даних бачимо, що терміни зустрічаються доволі рідко. Їх вживання викликане необхідністю, адже неможливо замінити ці слова синонімами. У випадках, коли можливо уникнути термінології, вона не застосовується.

Третя – просторіччя та літературні слова. Більша частина слів, які промовляє підприємець, відносяться до нейтрального прошарку лексики. Менше 50 слів, що відносять до стилістично-зabarвлених мовних груп було виявлено. Наприклад, **humungous** (informal = extremely large) – “*So that is, really really humungous*” та **albeit** (formal = although) – “*Albeit, you need to go to a max payload number of about twenty to fifty tons for the return journey to work*”.

Така незначна кількість вказує на спрощення мовлення з метою полегшити сприймання інформації.

Четверта – архаїзми та неологізми. Архаїзми та історизми не були виявлені. Втім, декілька неологічних виразів було проаналізовано, до прикладу: **go gigawatt class** (= use more power) – “*You could go gigawatt class or higher*”. У даному випадку, відсутність застарілих слів сигналізує, що Ілон Маск не міркує про минуле, він націлений на майбутнє. Невелика чисельність новоутворень свідчить, що, в той самий час, інженер не прагне заплутати своїх слухачів, навпаки, він намагається доступно подати свої новітні ідеї та плани.

Отже, лексичний аналіз підтверджує, а не суперечить висновкам, зробленим на основі результатів дослідження граматичних явищ.

Перспективи дослідження полягають в лексико-граматичному чи лінгвокультурному аналізі промов інших видатних особистостей сучасності.

Література :

1. Bariso J. What You Can Learn From Elon Musk’s Presentation Style. Business Insider. 2017. URL: <https://www.businessinsider.com/what-you-can-learn-from-how-elon-musk-presents-2017-5> (дата звернення: 24.10.2020)
2. Goldberger C. Are Elon Musk’s Public Speaking Skills As Visionary As His Cars? Quantified Communications. 2017. URL: <https://www.quantifiedcommunications.com/blog/elon-musk-communication-analysis> (дата звернення: 13.11.2020)
3. Harris L. J. Stand Up, Speak Out: The Practice and Ethics of Public Speaking. Milwaukee: University of Wisconsin Milwaukee, 2017. 580 с.
4. Sattar S. B. Leadership Qualities, Skills and Styles of Elon Musk. The Strategy Watch. 2018. URL: <https://www.thestrategywatch.com/leadership-qualities-skills-styles-elon-musk/> (дата звернення: 18.12.2020)
5. Swisher K. Elon Musk is the Id of Tech. The New York Times. 2018. URL: <https://www.nytimes.com/2018/08/16/opinion/elon-musk-crazy-tesla.html> (дата звернення: 6.11.2020)
6. Vance A. Elon Musk: Tesla, SpaceX, and the Quest for a Fantastic Future. New York: HarperCollins Publishers, 2015. 392 с.